

ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΣ ΧΕΙΡΙΣΜΟΣ ΙΔΙΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ**κατά ΕΓΛΣ & κατά ΔΛΠ**

Οι ίδιες μετοχές αφορούν μια ιδιαίζουσα περίπτωση απόκτησης μετοχών από την Ανώνυμη Εταιρία, ακριβώς γιατί αναφέρεται στην *κτήση των δικών της μετοχών*, με παράδοξο αποτέλεσμα ο δικαιούχος μερίσματος και ο υπόχρεος καταβολής αυτού να είναι το **ίδιο** πρόσωπο.

Ως δικαίωμα απόκτησης ιδίων μετοχών θεσμοθετήθηκε με το άρθρο 21 του Ν.3604/2007 «Αναμόρφωση και τροποποίηση του κωδικοποιημένου Ν. 2190/1920 «Περί Ανώνυμων Εταιρειών» και άλλες διατάξεις», όπως τροποποίησε το αντίστοιχο άρθρο 16 του Ν. 2190/1920 επίσης «Περί Ανώνυμων Εταιρειών», αναφέροντας ότι οι Α.Ε. μπορούν να αποκτήσουν, οι ίδιες ή πρόσωπα που ενεργούν για λογαριασμό της, δικές της μετοχές μετά από έγκριση της Γενικής Συνέλευσης.

Προϋποθέσεις απόκτησης ιδίων μετοχών

Η Γενική Συνέλευση μετόχων ορίζει τις προϋποθέσεις για να αποκτηθούν οι μετοχές και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου φέρουν την ευθύνη υλοποίησης αυτής της απόφασης, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 21 του Ν.3604/2007, η οποία και θα πρέπει να πραγματοποιηθεί έως 24 μήνες από τη λήψη της σχετικής απόφασης από τους μετόχους. Σε αυτή τη λογική, οι προϋποθέσεις απόκτησης ιδίων μετοχών εμφανίζουν τα εξής χαρακτηριστικά:

- ↪ Η ονομαστική αξία των αποκτηθέντων ιδίων μετοχών δεν δύναται να υπερβαίνει το 1/10 του καταβλημένου κεφαλαίου.
- ↪ Η απόκτηση γίνεται στην αξία κτήσης των μετοχών σύμφωνα με την ΕΣΥΛ Γνωμ. 261/2260/1996, καθώς η κατοχή τους έχει προσωρινό χαρακτήρα. Προφανώς δεν έχουν εμπίπτουν στην έννοια των χρεογράφων και δεν αποτιμώνται στο τέλος της χρήσης.
- ↪ Οι αποκτηθείσες μετοχές μαζί με τις μετοχές που έχει στην κατοχή της η εταιρεία ή το άτομο που ενεργεί στο όνομα της δεν θα πρέπει να μειώνουν τα ίδια κεφάλαια σε ποσό κατώτερο του οριζόμενου στην παρ 1 του άρθρου 44α του Ν.3604/2007.
- ↪ Η υπό εξέταση συναλλαγή αφορά *μόνο* μετοχές που έχουν εξοφληθεί πλήρως.

Προφανώς, η περίπτωση απόκτησης ιδίων μετοχών είτε άμεσα είτε έμμεσα μέσω τρίτου προσώπου **αναστέλλει** όλα τα δικαιώματα που διαθέτουν, ήτοι συμμετοχής στη Γενική Συνέλευση των μετόχων και ψήφου, αφού δεν υπολογίζονται για το σχηματισμό απαρτίας, και διανομής μερίσματος. Στην τελευταία περίπτωση το μέρισμα που αντιστοιχεί στις υπόλοιπες μετοχές προσαυξάνεται από το μέρισμα των ιδίων μετοχών.

Εξαιρέσεις

Υπάρχουν ειδικές περιπτώσεις απόκτησης ιδίων μετοχών κάτω από συγκεκριμένες συνθήκες οι οποίες θα πρέπει να μεταβιβαστούν, είτε με τη μορφή της πώλησης είτε με διανομή στο προσωπικό, ή να διαγραφούν εντός προθεσμίας 3 ετών το αργότερο από το χρόνο κτήσης τους, με εξαίρεση την πρώτη από τις παρακάτω περιπτώσεις, εκτός εάν η ονομαστική αξία των αποκτηθέντων ιδίων μετοχών δεν υπερβαίνει το 1/10 του καταβλημένου κεφαλαίου (παράγραφοι 4 και 5 του άρθρου 21 του Ν.3604/2007):

- Μετοχές που αποκτήθηκαν με σκοπό τη μείωση του κεφαλαίου,
- Μετοχές που αποκτήθηκαν μετά από καθολική μεταβίβαση περιουσίας,
- Μετοχές που εξοφλήθηκαν πλήρως και έχουν αποκτηθεί από χαριστική αιτία ή έχουν αποκτηθεί από τράπεζες και άλλους πιστωτικούς οργανισμούς ως προμήθεια για αγορά,
- Μετοχές που αποκτήθηκαν με βάση υποχρέωση που προκύπτει από το νόμο ή δικαστική απόφαση με σκοπό την προστασία των μειωηφούντων μετόχων, όπως για παράδειγμα συγχώνευση, αλλαγή του σκοπού ή της νομικής μορφής της εταιρείας, μεταφοράς της έδρας στο εξωτερικό κ.ά.,
- Μετοχές που εξοφλήθηκαν πλήρως και αποκτήθηκαν με πλειστηριασμό μέσω αναγκαστικής εκτέλεσης που πραγματοποιήθηκε για την ικανοποίηση αξίωσης της εταιρείας έναντι του κυρίου των μετοχών αυτών.

ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΣ ΧΕΙΡΙΣΜΟΣ κατά ΕΓΛΣ

Όσον αφορά την απεικόνιση των ιδίων μετοχών στον Ισολογισμό κατά ΕΓΛΣ, οι ίδιες μετοχές αρχικά αντιστοιχούν στο λογαριασμό 34.25 «Ίδιες Μετοχές», υποομάδα του λογαριασμού 34 «Χρεόγραφα», ενώ εμφανίζονται στην κατηγορία Δ-III-4 του ενεργητικού.

Από τη στιγμή όμως που οι ίδιες μετοχές εμφανίζονται στο ενεργητικό ως είδος ιδιάζουσας επένδυσης, ενώ ανήκουν ταυτόχρονα και ισόποσα στο μετοχικό κεφάλαιο των ιδίων κεφαλαίων του παθητικού, για να μην θίγεται η ακεραιότητα του ισολογισμού, σχηματίζεται ισόποσο αποθεματικό στο λογαριασμό 41.09 «Αποθεματικό για ίδιες μετοχές» του παθητικού και δεν διανέμεται. Η ιδιαίτερη σημασία αυτού του αποθεματικού έγκειται στο γεγονός ότι είναι κατά σειρά διανομής το δεύτερο αποθεματικό που σχηματίζεται μετά το πρώτο τακτικό κατά ρητή διάταξη του νόμου και προφανώς είναι φορολογημένο αποθεματικό.

ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΣ ΧΕΙΡΙΣΜΟΣ κατά ΔΛΠ

Από την άλλη πλευρά κατά τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, οι ίδιες μετοχές εμφανίζονται στον Ισολογισμό αφαιρετικά των ιδίων κεφαλαίων του παθητικού, αφού ουσιαστικά είναι μετοχές που δεν ανήκουν σε τρίτους και μειώνουν άμεσα το μετοχικό κεφάλαιο.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ				
Ποσά σε ευρώ (αριθμοί σε χιλιάδες Ευρώ)				
	31/12/12		31/12/11	
	2012	2011	2012	2011
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Εκπαιδευτικά υλικά	1.852.012	1.060.589	80.217	10.289
Αυτοπρόσφωτο επίσημο	244.322	244.172	191	229
Λοιπά μη κυκλοφορούντα στοιχεία	376.394	326.167	803.590	926.185
Αποθέματα	127.576	151.630	-	-
Αποτίμηση από πώληση	429.076	600.367	172	499
Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	1.190.559	248.639	89.024	13.238
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα για πώληση	-	-	-	-
Σύνολο Ενεργητικά	2.698.440	2.687.363	2.893.189	2.056.439
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ				
Μετοχικό Κεφάλαιο	125.335	125.335	125.100	125.100
Αποθέματα Δίων Μετοχών	(104.568)	(104.568)	(104.568)	(104.568)
Λοιπά στοιχεία ιδίων κεφαλαίων	772.208	763.367	452.879	456.038
Σύνολο Ιδίων κεφαλαίων (εξοικονομικών μητροπώνης εταιρείας) (α)	792.975	784.134	473.411	476.570